

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I - Articolul 22 al **Codului vamal** al Republicii Moldova nr.1149/2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul unic devine alineatul (1);
2. Se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Cetățenii Republicii Moldova care pot face dovada aflării lor peste hotarele țării pe un termen de cel puțin 3 ani și care își schimbă domiciliul sau reședința dintr-o țară străină în Republica Moldova, beneficiază de scutiri pentru a introduce pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a bunurilor de uz personal, inclusiv un mijloc de transport auto per familie (sau persoană care revine și care nu este căsătorită) prevăzut la poziția tarifară 8703, cu respectarea condițiilor reglementate de Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice.”

Art. II - Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185–189, art.1416), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 10¹ cu următorul cuprins:

„ Articolul 10¹ **Introducerea bunurilor de uz personal, inclusiv a unui mijloc de transport auto per familie (per persoană - în cazul persoanelor**

necăsătorite) prevăzut la poziția tarifară 8703 de către persoanele fizice, cetățeni ai Republicii Moldova, care își schimbă domiciliul sau reședința dintr-o țară străină în Republica Moldova

- (1) Cetățenii Republicii Moldova care pot face dovada aflării lor peste hotarele țării pe un termen de cel puțin 3 ani printr-un act confirmativ (permis de ședere, viza de domiciliu sau de reședință), la revenirea în Republica Moldova, pot introduce în țară cu scutire de accize, de taxa pentru valoarea adăugată, de taxele vamale și de alte taxe, bunurile de uz personal, inclusiv un mijloc de transport auto per familie (per persoană în cazul persoanelor necăsătorite) prevăzut la poziția tarifară 8703.
- (2) Scutirea totală de la plata drepturilor de import pentru introducerea bunurilor de uz personal sau, după caz, a unui mijloc de transport auto se acordă cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:
 - a) bunurile de uz personal sau mijlocul de transport auto se aflau în proprietatea persoanei fizice, cetățean al Republicii Moldova, cu cel puțin 1 an înainte de introducerea bunurilor în Republica Moldova;
 - b) mijlocul de transport auto s-a aflat la evidență permanentă în alt stat;
 - c) capacitatea cilindrică a motorului mijlocului de transport auto nu depășește 2000 cm³.
- (3) În cazul introducerii mijloacelor de transport auto cu capacitatea cilindrică a motorului mai mare de 2000 cm³, dar mai mică de 3000 cm³, persoana fizică va achita drepturile de import în mărime de 50% din valoarea acestora.
- (4) Beneficiarii facilităților fiscale și vamale nu pot vinde, dona, pune în gaj, transmite în arendă, locațiune, comodat, leasing, uzufruct sau altă formă de dare în posesie sau folosință bunurile respective pe o perioadă de cel puțin 2 ani de la introducerea acestora pe teritoriul Republicii Moldova.
- (5) În cazul în care aceste bunuri se înstrăinează în interiorul termenului de 2 ani de la introducerea acestora în țară, sumele TVA, accizele, taxa vamală

și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se vor calcula și se vor achita de către beneficiar, din valoarea în vamă a bunurilor și/sau din capacitatea cilindrică a motorului la data importului, conform prevederilor art. 127⁵ din Codul vamal.

(6) Prezentele scutiri pot fi solicitate și acordate o singură dată.

Art. III

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2022.

(2) Guvernul, în termen de 1 lună de la data adoptării prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege și va elabora mecanismul de introducere a bunurilor de uz personal, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport și de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă.

Notă informativă

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative este elaborat de către Președintele Republicii Moldova, în condițiile art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 747/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prevederile prezentului proiect de lege au fost elaborate în vederea introducerii unui mecanism de facilitare a reîntoarcerii cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotarele țării.

Încurajarea reîntoarcerii este necesară în legătură cu situația demografică, economică și socială.

Conform datelor Biroului Național de Statistică, doar în perioada 2015-2020, populația rezidentă în Republica Moldova a scăzut de la 2,84 milioane la 2,64 milioane, o scădere de 7,2%. Această scădere, cauzată în mod principal de migrație, se înscrie într-un proces migratoriu de lungă durată, în care, pe parcursul unei perioade de peste 20 de ani, un număr impunător de cetățeni a plecat la muncă sau cu traiul, peste hotarele țării.

Migrația a generat efecte temporare pozitive - susținerea familiilor rămase acasă, susținerea consumului și reducerea sărăciei. În mare parte, remitențele au atenuat efectele eșecului politicilor de stat. Pe de altă parte, remitențele și resursele financiare economisite peste hotarele țării au fost sursă de investiții în Republica Moldova - investiții în imobile, în proiecte de dezvoltare sau în deschiderea afacerilor și în crearea locurilor de muncă.

Doar în anul 2020 - prin intermediul sistemului bancar în țara noastră -, au fost transferate din străinătate către persoanele fizice aflate în Republica Moldova mijloace bănești în valoare de cca 1,487 miliarde de dolari. În primele patru luni ale anului curent, aceste mijloace monetare au depășit 500 milioane de dolari.

Pe termen lung, însă, migrația afectează negativ situația demografică, situația economică a țării (atât sectorul public, cât și cel privat se confruntă cu problemele legate de lipsa forței de muncă calificate), dar și cea socială.

Necesitatea de a încuraja revenirea în Republica Moldova a cetățenilor stabiliți peste hotarele țării a fost integrată în obiectivele pe care și le-au stabilit instituțiile statului. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 200/2016 cu privire la aprobarea Strategiei Naționale „Diaspora 2025”, la anexa nr.1, ca obiectiv general al Strategiei este prevăzut scopul de a dezvolta un cadru sustenabil și comprehensiv de colaborare între instituțiile statului și diasporă, bazat pe încredere și inițiative comune, care vizează facilitarea opțiunilor de reîntoarcere a diasporei. La fel, prin pct. 4.1.5 din Hotărârea Guvernului nr. 290/2020 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pe anul 2020 pentru implementarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021, Guvernul și-a stabilit drept obiectiv elaborarea unui nou Plan de acțiuni privind susținerea reîntoarcerii cetățenilor Republicii Moldova de peste hotare.

Ținând cont de faptul că procesul de revenire este unul nu doar complicat, dar care implică și costuri înalte pe care cetățenii Republicii Moldova, la revenire, trebuie să le achite, prezentul proiect de lege propune acordarea unor facilități fiscale și vamale la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a bunurilor de uz personal, inclusiv a unui mijloc auto per familie (sau per cetățean, în cazul persoanelor necăsătorite). Modificările legislative propuse vor minimiza costurile procesului de revenire a cetățenilor Republicii Moldova, costuri care servesc drept factor demotivant în luarea deciziei de a reveni; vor încuraja reunirea familiilor, sporul demografic și vor duce la consolidarea societății noastre.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de lege nu are drept obiectiv armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede introducerea unor facilități fiscale și vamale pentru cetățenii Republicii Moldova stabiliți peste hotarele țării și care decid să se întoarcă în țară. Astfel, prevederile Codului vamal și Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice se completează cu

derogări de la regula generală, potrivit căroră bunurile de uz personal vor fi scutite la import de accize, de taxa pentru valoarea adăugată, de taxele vamale și de alte taxe, aici fiind inclus și un autovehicul per familie - sau un autovehicul per persoană, în cazul persoanelor necăsătorite - cu capacitatea cilindrică de până la 2000 cm³ pentru scutire totală și cu capacitatea cilindrică cuprinsă între 2000 cm³ și 3000 cm³ pentru scutire în proporție de 50%. Pentru a putea beneficia de facilitatea respectivă, cetățenii reîntorși în țară vor fi obligați să prezinte dovada aflării lor peste hotarele țării pe un termen de cel puțin 3 ani înainte de introducerea bunurilor în țară - acest lucru se va face printr-un act confirmativ, cum ar fi permisul de ședere, viza de domiciliu sau de reședință. Suplimentar, persoana va trebui să facă dovadă că bunurile de uz personal sau mijlocul de transport auto s-au aflat în proprietatea acesteia cu cel puțin un an înainte de introducerea bunurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Din moment ce scopul introducerii bunurilor în țară este uzul în scop personal și nu comercial, se introduce restricția potrivit căreia beneficiarii facilităților fiscale și vamale nu vor putea vinde, dona, transmite în arendă, locațiune, comodat, leasing, uzufruct sau altă formă de dare în posesie sau folosință bunurile respective (cu excepția soțului/soției) pe o perioadă de cel puțin 2 ani de la introducerea acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

În cazul în care aceste bunuri vor fi înstrăinate înainte de expirarea termenului de doi ani de la introducerea acestora în țară, sumele TVA, accizele, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale vor fi calculate din valoarea în vamă a bunurilor și/sau din capacitatea cilindrică a motorului la data importului, conform prevederilor art. 1275 din Codul vamal și vor fi achitate de către beneficiar.

5. Fundamentarea economico-financiară

Prevederile proiectului de lege vor reduce o parte din veniturile bugetare în legătură cu acordarea unor facilități fiscale pentru cetățenii Republicii Moldova care revin în țară. Cu toate acestea, nu poate fi realizată o estimare obiectivă a venitului ratat la bugetul de stat în urma implementării prezentului proiect de lege pentru că nu se cunoaște numărul total al cetățenilor care se întorc anual în țară și nici volumul sau categoriile de bunuri introduse de aceștia.

Numărul de mașini introduse anual de către cetățenii Republicii Moldova care revin cu traiul în țară după o perioadă mai lungă locuită peste hotare, nu se contabilizează separat. Mai mult decât atât, aceste prevederi vor stimula reveniri care, potrivit

așteptărilor, vor influența sensibil numărul celor înregistrate până acum. Din acest considerent, e dificilă estimarea obiectivă a venitului ratat.

Din cele expuse mai sus și reieșind din prevederile art.131 alin.(4) din Constituție, potrivit căreia *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern*, proiectul de lege urmează a fi promovat doar cu condiția existenței unui aviz pozitiv din partea Guvernului. Suplimentar, reieșind din faptul că proiectul de lege se propune a fi pus în aplicare din data de 1 ianuarie 2022, prevederile art.17 alin.(2) din Legea nr.181/2014 privind finanțele publice și responsabilitățile bugetar-fiscale nu sunt aplicabile prezentului proiect, or norma respectivă stabilește că *pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget*. În acest context, Guvernul urmează să țină cont de prevederile prezentului proiect de lege la aprobarea bugetului de stat pentru anul 2022.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de lege se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită operarea unor modificări în alte acte normative. Guvernul însă urmează să aprobe mecanismul prin care prezenta lege urmează a fi pusă în aplicare. În acest context, prevederile Hotărârii Guvernului nr.474/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială urmează a fi modificat corespunzător.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul este plasat pe pagina oficială a Președintelui Republicii Moldova.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege urmează a fi expertizat de Centrul Național Anticorupție în condițiile legii.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în condițiile legii.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține niciun aspect ce vizează reglementarea activității de întreprinzător, respectiv, nu este necesară elaborarea Analizei Impactului de Reglementare (AIR).

Maia SANDU